

სიუჟეტი, ნომერი 1961 წ.

ბერლინი, თავისუფლების და მოსწონის პრინციპების ბაზა.

1939 წელს კვლასათვის ნათელი იყო იმის აუტორიტეტობა. ხოლო მას შემდეგ, რაც მოკოვმა პირი უარყო დასავლელთა და გერმანიის ტრიპლიტის ხიზარით (პოლონეთის გაყვავა) პიტლერის მებრძობის ხელშეკრულებით შეკრვა, ფატალური აუტორიტეტის ფაქტად იქცა. მოლოტოვმა, რომელიც იმ დროს სამხრეთ კავშირის სახელის რიგებში პოლონეთზე ევაკუირდა, თავისი მთავრობის სახელით გახატდა; ის იგი ვერსალის ზავის შედეგად, რომელმაც ჩაიდინა უსამართლობა და გერმანიის ხალხს წაართვა სიბრძნის უღელგაბი.

მოლოტოვის ეს თვალთმაქციური განცხადება მხოლოდ რუსული მუხნათური პოლიტიკის ახსნა იყო. ჩვენის ღრმა რწმენით, ტრადიციული რეჟიმის ავრუსიული ბუნება უფროსადაა გამოჰყენებდა მიზნებს თავისი გაუმაძლიარის დასაყენებლად.

თუმცა ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ თუ მეორე მსოფლიო ომით არა, ნაცისტების მიმართ კარგი იქნებოდა, რომ ისინი არ დაემართებინათ თავისი პოლიტიკით, რადგან ვერსალის სასიკვდილო ინტერესებს, წინა თაობის ჯერ კიდევ არახსოვარ ახსვს ის დაუსრულებელი კრებები, სადაც გერმანიის დაჯარმობის საკითხი წყდებოდა. პირველი ომი გამოაკვებდა ქვეყნების წარმომადგენლებს ფეოდალურ არ მისილია, რომ შემუშავებული იყო გერმანიის ხალხის სამთავროდ აღიარება და უკანასკნელი ომის პირობა გამოჰქოცხლა. ამ გაუთვალისწინებლობამ წარმოიშვა და გააძლიერა ნაცისტების შემდეგ დასავლეთი არაფერი არ გავითვალისწინებია, რათა პიტლერის ხელისუფლებაში მოსვლა შეეცადებინათ. მას არაფერი არ გაუტყობილა იგი თავისი, რომ გერმანიის დემოკრატიული ძალები განათავსებდა და აღიარებდა.

დასავლეთი ომის დროს დასავლეთულ-ევროპის რეჟიმების ომის დროს დასავლეთული იყო მხოლოდ გერმანიის კონტრბუტული მთელი გერმანიის უშუალოდ მხოლოდ გამარჯვებულთა ხარჯზე დასაყენებლად. გაკორდა და გერმანიული სახელმწიფო, გალტა და გერმანიის ხალხი და როდესაც დამშორდა ხალხმა ვიღაც უნდა გამოაკვადრებდეს და დაეკარებინოს ხარკი ევროპის გაიღება, მაშინ გერმანიის ჩამოარევის რეჟიმის ოლიქი. ამ ვალტაქება და ეროვნული თავყვარების ულტრისმსა შეზღავნებ წარმოადგინა ხალხს. რადგან ხალხს „არკანწმის“ სტოლი, რამაც შექმნა პიტლერი და მას გამარჯვებინა.

ამბონდ, რომ დღეს დემოკრატია გამოქვიდა და ახალი ნაციონლის წარმოშობა შეუძლებელია. ჩვენის აზრით დღევანდელი გერმანიის მტაცებელ წარსულთან ძალიან დახლოებით. პოკდაშვილ დღევანდელი დემოკრატია უფრო ძნელი გამოისახურებელი შეცდომა, რომლის ვაკელებსაც ევროპის მთელივე და. პოკდაშვილ დღევანდელი დემოკრატია უფრო ძნელი გამოისახურებელი შეცდომა, რომლის ვაკელებსაც ევროპის მთელივე და.

დიაქტატორები ფიქრობენ, რომ მთელი მთლიანი ისტორიის შექრება, ან მოვლენების მათი სურვილისმიერ წარმოშობა და განხილვა არება. მაგრამ ისტორია ვერსალის თუ როგორ იქცა უნდა სიტუაციებში დიაქტატორები თავისი გარდაუდებლობაში. როგორც ყოველთვის, ამ უმთავრესად წარმოიშობა ხრუსჩოვის კომუნისმი, რომელმაც კავშირების ერთი დრო წაიღო მოლონთა მონიშნა და სიტატკა და წარბა ვალია თითო დასავლეთის სოციალ-პოლიტიკური ფორმა, რომელიც ყოველდღიურათ ვა-

ნიდის ცვალებადობას და ევოლუციას. მარადიული მხოლოდ ერთი, მისი სისაცხლო ინტერესები და დემიონის, ხალხის თავისუფლებებისა დღესაც. ის მისწავლება ძველი დემონი და ამავე დროს ახალი და დაუმერებელი. უფლებით ადამიანის ბუნებაში სამშობლის განზრმა. ევრაზიანობა ტრადიციული მოახეობა ხალხის შევნიშნად ამ სტლის გამაცატორების გრანობის განდევნა. მხოლოდ სამშობლოს სიყვარული და მისთვის მიდევნებლობა ქმნის ჯერ ეროვნულსა და შემდეგ საკაცობრიო აღმავლობას. დიდსა და ძლიერ ერს შეუძლიან დაიპყრონ თავიზე სუსტი და მცირეთანსობიანი ერთი და დაპყრობის სამშობლო წარათება. მაგრამ ისტორიაში იშვიათია ის მაგალითი, რომ დამპყრობელს სხვისი დაპყრობით, ან ეროვნული და ან საკაცობრიო კულტურა შეეშენა. თანამედროვეობაში ვინც კულტურული სიღრმის სიღრმე, ის ძველადაა მოტივები დებულეხება. ხრუსჩოვის შრომებში მარჯულ კულტურული ერს (მათი ჩვენს) წარათება სამშობლო, მაგრამ რუსულმა პროეტორულმა შეეშენა ვერ წარმოიშვა ვერ მოციკებია, ვერც შევნიშნა და ვერც რუსიანება. ხოლო დამპყრობელის არტახებმა ისე შეშინა ღრუსული მოციკებია, რომ ვინცა ვინც მარჯული და ვინც ვინცა. ამგვარად, რუსეთმა თავისი დამპყრობელი პოლიტიკით ვერ შექმნა საკაცობრიო კულტურის აღმავლობა და დაპყრობილი ერები დაექვეთნა. ის არის რუსული კომუნისმის დამახავებება, რომელსაც მწუხრათ მივიღოვნის შთამომავლობა.

ესევე ითმის მოქალაქეობის თავისუფლებაზე, რომელიც შეიცავს უფლებას, რომ ხალხს საკაცობრიო ნებაყოფლობით შეარჩიოს პოლიტიკური და სოციალური წყობილების ფორმა. ეროვნული და პირიველთა თავისუფლება კულტურული აღმავლობის წინადაწინა პირობა.

როცა ხრუსჩოვი ფიქრობს, რომ არა რუს ქვეყნის დაუსრულებელი შეძლება დიდს რუსული დემოკრატია, ის ისტორიის უტოლიანობასაც ამაყნენებს.

ჩვენ ვიცით, რომ ისტორია ყოველ გარემოებაში პოლიტიკის შესაძლებლობას, რომ არ ვაიცივნოს და წინ წავიდეს.

რუსულ არტახებში ვაკრულეა აღმოსავლეთი გერმანიის 1953 წელს სიკა დაპროტოგება და თავისი განათვისუფლება. ის რუსულ ტრანკემა გასრისეს. 1956 წ. მარტის საქართველოში ერთხელ კიდევ გაიბრძოლა და დამპყრობელს თავისი თავის არსებობა კვლავ გაახსნა. მაგრამ ხრუსჩოვის ერთგულმა რუსის ვარბამ სისხლის ზღვა დაეყენა თვლილის ქუჩებში. ამგვარი წყობილებას უნერეთმა გაიბრძოლა, მაგრამ ხრუსჩოვის საკაცობრიო სისხლში ამანავა უნერეთი პატივით.

დღეს კვლავ გერმანიის საკითხი მთელი თავისი სიგრძელსივითაა წყობილი. ზოგი ფიქრობს, რომ თანამედროვე ძალია განწყობილებების ომი აუტოლებულია. დასავლეთი კვლავ ცდილობს მოლაპარაკებით და შეთანხმებით მოავდაროს საკითხი და ცაკობრიობას ააცილონის ახალი ომის მოსახლეობა.

ვინა შესაძლებელია მოლაპარაკებით სამართლიანი დემონსტრაციის პუნქს, როდესაც მოლაპარაკეთა ერთი, რუსული მხარე, ამბობს: „რაც ჩემია, ის ჩემია რაც თქვენია იმზე მოვალეობა არაერთია“?

ხრუსჩოვიან სამართლიანობაზე და კაცთყვარებულობა ლაპარაკი მით უფრო ძნელია, რომ ის რუსული მკაცრი პოლიტიკის ტრადიციებზეა აღზრდილი. ხოლო მიველ რუსულ ისტორიაში არც ერთი მაგალითი არ მოპოვებია, რომ რუსული პატივისცემა თავის ხელმოწყობილ შეთანხმებას და ის ვინადა. არც ერთი მაგალითი არ მოპოვებია, რომ რუსული პატივისცემა სხვა ერის სისაცხლო ინტერესებს

„ბრანდენბურგის კარიბი დიკიტა, რადგან „დემონისტები“ დასავლეთ ბერლინი ქმნიდნენ უსამოხონი მომენტებს“-ო. ვინაცხდა სამკათია პრესამ. თუ რუსები „დემონისტები“ ხშირად თავისუფლებისთვის მებრძოლების შესატყვისად, მაშინ მოსკოვის ვენისაც სწრაფი, იმ მცირედით შესწორების, რომ დასავლეთ ბერლინის „დემონისტები“ უსამოხონი მომენტებს ქმნიან არა მხოლოდ დღეს, არამედ დღი დნიდა. უფვე თხუთმეტი წელია, რაც ბერლინის საკითხი მთელი მსოფლიოს ტრადიციით ვადატება. იქ შეხება და ერთი მიოვრე დაუპირდაპირად დიკატატურა და თავისუფლება, დემოკრატიული და ტრადიციული პრინციპები.

ბერლინის ღრმა მიერე მსოფლიო ომის დასრულებისთანავე დაიწყო. გერმანიელმა თავითი ნებისყვავა მაშინვე გამოამჟღავნეს. რაც 1946 წლის არჩვენებით გამოხატება. ამ დროს ბერლინის ჯერ ისე მთლიან ერთეულის წარმოადგენდა. ხოლო პოკდაშვილ შეთანხმების ძალით მისი ოთხი გამარჯვებულ ქვეყანა განაგებდა. თუმცა მთლიან ქალას მრავალრიცხოვანი რუსული არამა ფლობდა და იქ დაწარინე რუსული სიმბოლოურად იყენენ წარადგენილი. ბერლინის მოსახლეობაში ჯერ კიდევ დამპყრობელი გერმანიისის რეპრეზენტის და რუსული სიმაკაცობრიო ჩატარება. მიუხედავად ამისა ბერლინის მოსახლეობიდან კომუნისტურმა პარტია (გერმანიის მთლიანი სოციალისტური პარტია) მხოლოდ 19-ე პრიციტი მიიღო. დაწარინე 81 პრიციტი მხარს უჭერდა დემოკრატიულ პარტიებს. ამ არჩევნებში, რომ წინაუწყებელი მომხდარიყო და 81 პრიციტი კომუნისტური პარტიის მხარის დამჭერი ყოფილიყო. აღარ იქნებოდა „დემონისტები“ ბრძოლა საქართველოში. მაგრამ ხმის მიმცემთა კანდიდებმა სტალინის ევრგანა ბუნებამ ვერ აიტანა და გადაწყვიტა თავიერთი სანიშნოდ დაესაჯა. ამ დღიდან დაიწყო თავისუფლი მოსახლეობის წინააღმდეგ სასტიკი და უტოლიანი ბრძოლა. ამის შემდეგ იყო 1948 წ. ბერლინის „ბლოკადა“, ამისავ შედეგია დღეს „დემონისტები“ რომ ძილს უტრობენ ულბრისებს და ხრუსჩოვის.

1946 წლის ვაკეთილის შემდეგ, ცხდია, რუსები აღარ ვაიჭირებდნენ შეცდომას და ხალხის არჩევნის უფლებას აღარ მივცემდნენ. ამ პირობებში უფვე ჩამოყალიბდა რუსეთის მიერ დაპყრობილი აღმოსავლეთ გერმანიის მშა-რითილებების ორგანიზაცია და იქ რუსული თაყინათების სასურველი ტრადიციული რეჟიმი განამტკიცეს. ამით რუსები ფიქრობდნენ მოსახლეობის შესაძლებლობას, რათა ვაკე ბრძოლას გავყო აღმოსავლეთ გერმანიის მოსახლეობის ნამდვილი სურვილი, ხოლო კომუნისტური პროპაგანდა დამტკიცებდა, რომ 17 მილიონ გერმანელს მოსკოვმა დაუშვკვლ-

რამ და ქვეყნების საომრად ამერიკიდან იქვე უღარი რიგზე და რიგზე აჩვენებდა. ის იყო კრძალბა თითქმის უფვე იქნება აღმოსავლეთ გერმანიის და მკვიცილება და იქ სტოლი გამარჯვება. რომ კვლავ გამოჩნდნენ „დემონისტები“, რომლებმაც სხვა, ახალი საშუალება გამოჩინეს რათა აღმოსავლეთის უფვე ნიშანი, რომ აღმოსავლეთ გერმანიის მოსახლეობა არ შეივრება დამპყრობელ ძალას და ის კვლავ იბრძვის თავისუფლებისთვის. ეს არის აღმოსავლეთიდან დასავლეთში მიმდინარე დაბრუნება. დასავლეთ ბერლინის ცნობით უკანასკნელი თერთმეტი წლის განმავლობაში ორი მილიონი გერმანელი გამოექცა აღმოსავლეთ გერმანიის მოსახლეობისგან. იქნა და შექმნა მოსკოვისათვის „დემონისტების“ ერთი უძლიერესი რეჟიმი, რომელიც უფრო ხტი აიძულა. თავის თავის სამარცხენით და დასამდაღებლად, მთელი ქალაქისათვის ზუღ და გაღვანინე შემოვალე.

შეშა და გლტვა „ინტერესების დამცველ“ რეჟიმს სწორად მუშები და გლტვები უჯანდნენ და აჯანყებისა და წინააღმდეგობის დროს ბერლინის სწორად მუშებმა თავიარავეს. მიერეფილდის გამოქვეყნულთა თავისუფარ ბანაკის საშუადათი პროციტი სწორად მუშები და გლტვები. 1954-59 წლების განმავლობაში ოცდაათი ათასმა სტუდენტმა დასტუდა აღმოსავლეთ გერმანიის ბერლინის აღმოსავლეთ და დასავლეთ ნაწილის მოსახლეობის მატერიალური მდგომარეობა მაქსიმალურად განსავადება. დასავლეთ ბერლინი გამბრინებლად მიუტრნობის თავისუფალმა პარტიებმა ქვეყანა ააყვავა, ეკონომიურად გაიძლიერა და მოსახლეობის ცხოვრების დონე ასწია. აღმოსავლეთი კი, თავისი სახელმწიფო დავგდების პრინციპის წყალობით, ვალტკადა და პიროვნების უფლების დაკავრვათან ერთად უფლებს ვაკივრებამში ჩანდარი სტრუქტურა ზონაში მიუცეულო მოსახლეობა. აღმოსავლეთ-დასავლეთ ზონების მოსახლეობის თავისუფალი მოსისყო ყოველგვარი პრესტიჟს უკავრება რუსულ ტრადიციის მისი სოციალისტური მებრძობის უბრალო სიბის პროპაგანდა, ცხდია ამას ვერ შეეგვებოდა ხრუსჩოვი და ვერც მისი „პიტი“ უღრბილი. რათა მოსახლეობის მოსისყო ორი (ტრადიციული და დემოკრატიული) პრინციპის შეთანხმების საშუალება და მათში უფვე თესის არჩევნისაც, ამიტომ საქრთა დასავლეთ ბერლინის მოსახლობა და „დემონისტების“ ნიერეპოლიტიკა. ყოველი საფასური უნდა ვანადგურდეს დასავლეთ ბერლინი, მან უნდა დაეკაროს იქ დაპირდაპირებული პრინციპები განამაქვეყნებელი თვისება, წინააღმდეგ შეზომიერება მოსახლობა არა მარტო აღმოსავლეთ ბერლინი, არამედ მთლიან აღმოსავლეთ გერმანიის მთელი კომუნისტური რეჟიმი.

უღრბილიც და მისი რეჟიმი „პარიონიტული“ არ ჩაითვლება, რადგან ის არა მარტო ემორჩილება მოსკოვს, არამედ კიდევ გულ-წარტყლის ცდილობს რათა აღმოსავლეთ გერმანიის მოსახლეობა აესლოტურად დაუემორჩილოს რუსეთს. ის ამ შხრედ უფრო გერმანულ „ეკსპონენტს“ ვაკანებს, ვიდრე მარონიტული მთავრობის თავდებობას. ეს იცის აღმოსავლეთ გერმანიის მოსახლეობამ ამიტომ არ ენდობა მას, არ უჭერებს და გაურბის. ვაერბის, რადგან მის სხვა სახის წინააღმდეგობის და გაზომების შესაძლებლობა არ არიებს აღმოსავლეთ გერმანიის მოკალ რუსის ვარბი.

დღეს დასავლეთ გერმანიის მდგომარეობა დიდით არ დასწვავდება ბულაშინსკიან. დასავლეთ ბერლინიც დასაყენებელ ხრუსჩოვის სისხლის ზღვას, იქვე ვაკრებდნენ რუსული ტრანკეტი თავისუფლების მიტრიალი ხალხს, რომ შუაში დასავლეთ არ დღეს. ერთ მესალს ერთგვარი თრთილდობა და მორალური ვალდებულებები აქვს დაკისრებელი დასავლეთ ბერლინის მოსახლეობის მიმართ.

დასავლეთ-აღმოსავლეთ შორის მოლაპარაკება

2-5 მკ. აბულაძის სიტყვა.

წარმოითქმელი 1924 წ. აჯანყების აღსანიშნავად ქართული სათავისტომოს მიერ მოწვეულ საგანგებო ქორბუნაზე.

პატივეთელი ქალბატონები და ბატონები! საყოველთაოდ ცნობილია, რომ საქართველო აჯანყებულ კლასიკური ქვეყანა და სწორედ არ მიჭრით ქართველების ამბოხება-აჯანყება ძალიან ძნელი საქმეა, რადგან ქართველმა საუკუნეობრივ დავრივოლი წარუცხვამოცილები იცის, თუ როგორ გამანადგურებელია ერისათვის დამარცხებული აჯანყების შედეგები.

მეცხრამეტე საუკუნის დასაწყისი ქართული სახელმწიფოებრიობის მოსაზრობის, ერთგული თავისუფლების დაცვების ხანა და სწორედ ამ საუკუნის პირველი ნახევარი ასევე აჯანყებების შვიკმელებებით და ბრძოლით დაცვითი თავისუფლების მოსაზრობადა.

ქართველები მიიღეს თავისი სტილით მძიმე მომენტებში მთელ ემეხენდნ და ხელისადა ი უშეხენდნ რეჟენარების შესახებლობას. ქართველმა თავისუფლება არასოდეს უბრძოლველად, უსისლიოდ არ დაუთმოთა.

რუსეთის ოქტომბრის „კონტრრევოლუციის“ შემდეგ, ქართველებს თავისუფლებით აღმტოლებს ხორცე შეხება და რეალობათა ეტყა.

როგორც იმპერატორის, ისე ლენინის რუსეთი საქართველოს დამოუკიდებლობას ვერ ურცადებდა, ვერ თომხდა, რადგან როცავე ერთი და იგივე მიზანი—მოსტოლომ რუსული იმპერიალიზმის გამბარბება ქონებდა და დლსკა აქებ.

თუ იმპერატორის რუსეთი 19-ტე საუკუნის წვეად ცდები გაგრცხებლებით. გრავ შოლი-ნურბადა, რომლიც საგარეო საქმეთა სამინისტროში მსახურობდა, შემდეგ პროვარცია წარადინა: 1. გერმანიის უნდა დელეგაცია გაეყეთებინა, რომ მას არავითარი ტერიტორიალური ინტერესთა რუსების და არა რუსების მიმართ საბჭოთა კავშირში არა ჰქონდა. 2. დაპყრობის ტერიტორიის ხელის თვითმმართველობის უფლება უნდა მიესკობოდა. 3. გერმანიის უნდა ეცნო ამ ტერიტორიების მთავრობით, როგორც მოკავშირეებით და ემუშავა რაბათ მათგან შეეხება საბჭოთა კავშირის საწინააღმდეგე ძალა. 4. ყველა საბჭოთა კავშირში შენაეად არა რუს ერებს, და რუსებისც, უნდა მისცემოდა თვითგამორკვევის უფლება და გერმანია უნდა დამხარებოდა მათ რაბათ და მოუკიდებელი სახელმწიფოებით შეეხებოდა. თუ მოიავლეო ეს სახელმწიფოებით მოსურვეხენდნ ფედერაციის ჩამოყალიბებას გერმანია ამის წინააღმდეგ არ უნდა ყოფილიყო. (დასარტობი იქნება).

გ. გაბლაიანი.

ყოველი გაუგებრობის ასაცილებლად თაყვიანდე უნდა ემეგრცხებოდა, რომ ამ სახელალო სენით მთელი ემიგრანტთა დაუდავლებით და მტერ ნაკლებ მარტობით, არც ერთი მიმართული რბა თუ დაჯუფლება ამისაგან თავისუფალი არ არის.

როცა ამას ეამბობ, რე ერთი წუთითაც არ ვიციყვებ ჩვეულ სასაბარბილო ცხარობების პირობებში, ჩვეულ ბუდიდან ამოვარება, საკუთარ კუეყებას, შობილობა, უკახს და ნაეთას ბას მოწვეება, უტხობ ვარბმოცულობაში ცხობერება, მძიმე, ურყვეული შრომით დილერ ლუქაზე ზუნება და, რაც მავარიან, ასეთ უსუტეო-შო ყოთის განახარბობება, ცხობია აფამიანის ბუნებაზე მოქმედობა, ასუსტება, აღოზანება ნუნებში, ამბავარებს უტყავოყლებას, ყველაფერი ეს და ცალკის, განტვირთებას, ეინის მოკვლას მოითხოვდა და ამას ლარს ჩენის ბირობებში სხვა ასმარბუნ, თუ არა, საკუთარი წრე, საკუთარი მოყვასი, რომელიც რეაგირს ამოცრა შეძლებლობაზე. მავარამ ყველაფერი ეს შეიძლება ასე თუ ისე, სწორი ფსიქოლოგიური ახსნა იყოს, მავარამ ანს გზით რამეე მართლება იმ უტყარი მოყვლის, რომ ამ შეშინებულმა სრულ მიციყებას ეტყევა ამ პირობების გამოწვევით მონებე და ეტყევა გამოწვინარე მიზანი, რაც ამ მონებეს მოსაზობას, ჩვენ იმეგრანტობის შემოქრებას უნდა ემსახურობდეს.

საკუთარი ამბავია: ჩემს საკმაოდ ხანგრძლივ ემიგრანტობაში არ შემეცდარი არც ერთი ჩემი ბედის მონაზურ, რომელიც ამ მდგომარეობას არ იწუნებდეს, არ გმობდეს და მისი განკურნების საკითხებს არ ქავამოდებს. მავარამ დადებთ თუ არა სამამსო რამეე შემთხვევა, ყველაფერი ეს კითხლ სურვილებით რჩე-

პირველ ნახევარში ქართველ აჯანყებულებს რუსული ხიზტებით და ზარბაზნებით აწყნარებადა. გაწითლებული რუსეთი საქართველოს, ვერც კიდევ ამირე-ჯავახიშვილ ფედერაციის შემავალს, შეიძვეც და დამოუკიდებელ რეპუბლიკას თახჯარე დასება თავს—თახჯარე შემოტევა (თუ არ მივიღებთ მხედლობაში თეთრი რუსის დენიკინის მხეხოთე თვადსხმას 1919 წელში).

პირველი შემოტევა მოხდა 1918 წლის მარტ-აპრილი. სწორედ იმ დღებში, როდის-აც სამოქმედო ბათონი იღებენ. ლენინმა 1917 წლის ბოლოში ამირე-ჯავახიშვილის რესპუბლიკებს გამოუტყაზენა— იტყატვარი სტეფანე შაუმიანი და 25 წითელი კომისარია. ეს იყო მოსკოვის მიერ დანიშნული ამირე-ჯავახიშვილის „საბჭოთა მთავრობა“, რომელიც ბაქოში დაბინადა. მან იქ შეადგინა წითელი ვარია, კავკასიის ფონტირდნდ ვაქცეული რუსის ვარისი ნაწილების, კასპის რუსული მეზღაფურებისა და მუქს ნათის მრეყვილობის რუსული მიუშვისავე. შაუმიანი იქნადა ცდილობდა თბილისის დაპყრობას, ე. ი. საქართველოში და მიიღე ამირე-ჯავახიშვილის საბჭოთა რეჟიმის დამტარებას.

ეს შემოტევა იქნა დამარცხებული და უკუვდებულ აზრბეიჯანში ქართული ვარისი—მოწვეფთა და სტუდენტთა სამოსწავლო, სანაგალითო სათსიულის მიერ, აზრბეიჯანის მცირე რიცხობიანი ვარისი ნაწილებითან ერთად.

შეიჯრე შემოტევის, იმვე წლის ზაფხულში, მთავი ზღვის ნაპირებზე, აფხაზეთში სამსტიკადე მარტებენ ქართული ახლად შემდგარი ვარი. და რეკავს მთი კავკასიის ქედის ვადადმა, ვუბანის ოლქის სოიბოში. ამ ოპერაციების დროს ქართველებმა აიღეს სოჩი, ტუაშვანი და მივიდნდ ნეჟციანია—ბელორეჩსკიამოდა, და ატოვებინეს რუსებს დიდი სამხედრო მარავი და ვაჯენინია მატარებლობა.

მესამე შემოტევა და იმი 1920 წლის აპრილ-მაისში (რომელსაც რამოდენეე აზრბეიჯანის იმი უწოდებენ), აზრბეიჯანის რესპუბლიკის უტყარი და დელი დაკავებით ვაბამბელოლი რუსები შევიდნენ ჩვენს დაპყრობას. ქართული ვარე უტე ვაღებს და ამბარებეს რუსული არმიებს, იმი 7-კავკასიების შედვი იყო 1920 წლის მაისის 24-ს. მოსკოვში ხელმოწერილი ხელშეკრულება, რომლის ხსობათაც რუსეთი სცნობს საქართველოს დამოუკიდებლობას.

მთელ ამბოხებაზე, რომ ეს ცნობა და პატი რუსების გმირებად მხოლოდ თვალთმაქცობა იყო. რუსეთმა საქართველო იცხობ თავისუფალი სახელმწიფო და მას ზავი და შეხილობა შესთავაზა, რადგან მას მაშინ ძალიან უტყარდა

ბა. ყველას ჩვენ ჩენნი უფბარი რეკებები გვიჩვენება, ყველაფერი სხვისი ემეპყველად გვიჩვენება, ვიციყვებთ სამასობდ არსებულ დემოკრატიულ პრინციებს და არა თუ განხვედებით მხოლოდ, რაც ნაკლებ ცოდნად ჩავფიქვლებოდა, არამედ არ ვერდებენ ხზობად უფრო მომხმაცე ეს სხვისთვის ხელოს შემუშობის და საშუალონისთვის ნაწილის მიმართულეობით. აქ უნებურათ მაგონებდა ერთი ოხუნჯანა, რომელიც, თუ არა ვეღები, ამერიკელი ოქობრისტს მარე ტვენს უნდა ეკუთვნოდა: ამხნდვე ყველა ბეგრს ლაპარაკობს, მავარამ არავინ არავფრის არ აქეთებსო.

ავრე მოგვიდის ჩენის და ეს მიუხედავით იმისა, რომ თუ ამინდი არა, ჩენნი ვეღობს ოქმის დაოცება ჩენის ხელში. თუ ეს ეტყე არა ხერხდება და თუ ჩენნი სურვილების დაძლეულს ვერ ვახერხებთ, ცხობია ამის უკან ხელადა ამ ურჩინარბა უნდა დავეს. ჩენნი ვეღობა გამოუფხრხილობით და მას დიდი ყურადღება მიეყავოლი.

ვალაბარაკოთ ფაქტები: ვადავიციობთ ქართული ემიგრაციისაში მომართული სპეკულაციური ორგანი „სამშობლოს ხმა“, რომელიც მომხმობლავ სათათებთ, თუ შინ დაბუნებულთა დავეითოდ აღსარებებით, უტყარ ჩემებში თოლო და ღორბებს აუროდ მემოსი ედმის ხალათ მოგაყვენებს. ჩაუჭერაღობ ამ უკანსანყელ წლებში ჩენნი ემიგრაციის ცენტრში, პარიზში, ურჩინარ ხელებით გვანებლ „კერძო“ წერილებს, რომლებიც ფარად პროვოკაციებისა და საზნობო პორცოლისწინების ხეხებით ამა თუ იმ პოლიტიკურ მოსაქმეთა პრესტიგის შელახვას და წილობს დატეებას უტყარხენებენ: ვადვხედილთ ზოგიერთ ემიგრანტის, უკაცრავად სიტყვად, პუბლიცისტისა პატრი-

ვარით და შვიცით. ვარით იმი პოლონეთთან, შვიცით იმი ვრანგელთან. უკრანიშნი მანხის თარიში, ციმბირში სამტყანაქო იმი დასრულებული არ იყო. საქართველოს წინააღმდეგ მიმართულ რუსის ვარის ზურგში აზრბეიჯანელები აჯანყდნენ.

1920 წლის მაისის შვიდის ხელშეკრულების ვარე თვის შემდეგ, 1921 წლის 10-11 თებერვალს დამით რუსეთი კვლავ გვეხმის თავს: ყოველი მხრიდან ვაგდობის შედეგაზე და ცხობი ბრძოლების შემდეგ აიკრობს მთელ საქართველოს.

ყველა ამ თვადსხმების, ომების და ბრძოლების დროს, კლასიკური ვახდა და ქართვლები შეიგვიენდნ ერთ რამეს: თვადსხმას იწყებდა და შედეგაზე ვადობილად ყოველთვის მხერილ და როდესაც ქართული ერის თავისუფლებად უშუალო საფრთხეში ვარდებოდა, ერი ძალას იკრებდა. ირანგებობა, მტერს უტე ვაღებობა და ამარცხებდა. ყოლოს ეგინა, რომ 1921 წლის ოთხირალ-მარტის რუსების ახალი შემოსევის დროსაც ასე მოხდებოდა. როდესაც ერი ვამორცება და მზათ იყო ყოველი ვაკავი სურვილებით დაეცვა თავისუფლება, უკვი ვგინდ იყო. საქართველოს დამოუკიდებლობა წართმეული ქონდა. ყოლო მონება, რომ თავისუფლების შესანარუნებლობა არ ყოფილა, მაქამოში ვაკეთებოლი, ერი ამას ვერ ურცადებდა. „საქართველო წაქცეული არ არის!“ ამბობდა, რეიანში ვარბნდა. „იციყე ფეხს!“ ვადაიქე და აუცილებელი ვახდა 1924 წლის აჯანყება.

1924 წლის აჯანყება არ იყო გამოწვეული ეომონობის მიხრხებით. ლენინის დრობიში ეომონობიზმი პოლიტიკად უკვი 1922 წ. დესაფისილით (ეხთერების მძიმე პირობებით ცოტათი მაინც შეამსებებდა, საქართველოში ხალხი ვერა ვარბნობდა რუსული მიჯიფეგირს რეიობის მთელ სიმწვევებს. ის აჯანყება იყო წმინდა ეროვნულ-ამნაითაოყვილებელ ხასიათის. დიად, ჭეშმარიტად 24 წლის აჯანყება იყო ძელი ქართველი საზნობო ტრადიციის ვანხორება. იმ ტრადიციის, რომელიც ქართველობით თავის ისტორიის შავნებულ პირობოში მიმართადენდ ხოლო.

ეს აჯანყება, იმ პირობებში, როგორც ის საქართველოში მოხდა, მართლაც მხოლოდ თითო თავისუფლების სულით იწავრებოდა ერის შემოქმედით.

რუსეთმა საქართველო დაიპყრა: ქართველი ერის თავისუფლება წაართვა, სარწმუნოება, ეკლესია—ერის ყოველცეე წმინდა-წმინდა ეტყევექცევა და, კომუნისტებმა ეი მთელ ქვეყანას ამენეს: საქართველო ვაგანთავისუფლოლი, ქართველი ერი ვაგავდენდითო. ქართველები ეს ამბობობენ: ერთი ვაინერთი მავათ თუ როგორ ბედნიერი და ქმაყაფლი ვარბო, ფსიქოლოგიური მონებუნების შრავე ქართვე-

ობის ნილობის ჭეჟე ამბობობით, რომ ერის ვეჯოფობებს ეგებობება 26 მიწის წმინდა ილიის. მისი ბუფოწი მსხარათა წმინდაწმინდა ვახაბების საქმეში და ჩინეთის აშუარა ვახებება, რომ ყოლოთარი ის ერთი უტყაროლი უტყაქება. პირდაპირ თუ არა პირდაპირ, ტრახინის ქება-ლოტობით, თუ წმინდალო თავისუფლების მტყარი, კომუნისტური ვეჯოფობის რეპროგრაციის ემსახურება, ყოლოთერი ამას, რომ ლით თუ თარალოდ ამნებური ხელობი დიტიორობდა ენ, არა მგონია იმისში ორი აზრთ არსებობისი. მავარამ მოვიცხინეთ ამის პირდაპირი დაღასტებრება.

ვილაკ, უტყველო, შინსახკომის ავრტი ბიროტინობილი. იმავი „სამშობლოს ხმა“ სოციალისტის მისამინდს ნაკვიდილობას. ქართული ემიგრაციაში ორი კატეგორიის არსებობას ამხსობს: „მამრიალობისა“, ზოგ ასითთავანის ამხსობს ამხსობს და „ქუშმარტ ქართველობისა“ რომელიც რინაბათ—იღონდაც! საღილოში ინახება. არ იტყარობთ, რათა ეკლესიისმონბოლი ექსპრობობდით იმის გამოსაცნობით, თუ საერთოდ ვინ იჯლისსხმება კომუნისტური ვარგინოტე „ქუშმარტ ქართველობის“. მავარამ აქ უტყარი საინტერესოს და ფაქტი, რომ თვით ის უტყაროლი გამომქმნა ერი ახალ „მიწეუვას“ ამ უკლებებს, სახელდობარ ნეტარსხენებულ წარსულიდან და „ქუშმარტ რუსეთს“ (სტინერი უტყაროლი) ინსტიტუციისა და პრაქტიკის კომუნისტების მიერ ქართველი ნიადვეტე ვადმთხოვრობის და, „ქუშმარტ რუსეთს“. რომელიც ერთი იმის „ჭეშმარტების სახელმწიფოებით, თვით ვაყრადნობლობის „ახლანკის“ დასყარდნის წაყრადნედაცნენ. ამას კომუნტარებმა არ ისაქობობა.

ამით მე იმას როდ ვეულისხმობ, თითყე ჩე

ლების აჯანყებას ძალიან ჰკავს 1956 წლის უნერელების აჯანყება. აჯანყების სუკოტელობა დაჩქარა ავრეუდ მტერის მიერ წარბეობებულმა ღარბობლმა რეპრესებლმა. ჩეკა და ცხობენ ვაგებს პოლიტიკური პატრონობით, რუსეთში სოცლებებს და ციმბირის კონცენტრაციულ ბანაკებში ქართველების რიცხვი თანდათან მატებლობდა. ქართველი მხედრების ხეგრა ზომ დაპყრობის პირველ დღებშიცეე დოწყეს. 1923 წლის მაისში საბჭოთა ცენტრის დახვერტი ქართველების მოთმინების ვილა უტეე სასე იყო.

1924 წლის აჯანყება მოხდა ქართველებისთვის მტეად არა ხელსაყრელ პირობებში, მტერს სენი უტეე ვარეაეე ვქონდა. ის ხედავდა, დაპყრობის პირველცეე დღებშიდან, რომ საქართველო დამორბელებული არ იყო და ის კვლავ იბძობდა.

1921 წლის ბოლოს სანეთის სტიქიური აანყება, სადაც რუსის ვარე ვერ შევიდა და მთი ავიაკი უძლიერი აღმობნდა. კახეთში ქვეყცა ჩოლოყავილის ვავრეა და მისი რახზის მამაკო მოქმედება. 1922 წლის დეკემბრის ბრძოლები, აჯანყება ხეკულებით. ვურჩილი ბრძველი რახზის უფროსი, ვალაია იბოლო, და მისი „ამპირისიკების“ დახკევა. სამეკვილის მთებში მეჯიფეგირს აჯანყება და ბრავილი დამონსტრაცი-ვაგანსებელი ვეცვლან. თვით თვლისრება ხალხის აშუარა უტყავოფილება. მტერს ვამკილევი და მამხობებული სიმბურები და ლექსები ირსებდა საქართველოს ყველა ეტყთვში.

ყველაფერი ეს მტერის მოსვენებას არ აძლებდა. ამავე დროს მას ჰქონდა ცნობები და ნაწილები, რომ ქართველები თავისუფლების დოწყავს ვერ იტყენდნ და ახალი შეიარაღებული ბრძოლისათვის ემზადებოდნენ. მეტეხილან ზომ მოურიდებლად ვადმისახებს: „ცხობი უტყროს! შეშობაქა ზარბებს და ვადაიქე ემავ არამზადებს, რომ საქართველოს თეთრი ვიორი თავის უტყეს ლესავს, ბრძოლას ამზადებს.“

ერი ლეს, (28 ავგოსტოს) შეავთ მოკრულბათელ ცაზე იღევა. ვავარა მტეხი, მოძალადე ვადაიქელებობდა, ვერავთ და ცხობი მტერის წინააღმდეგე აღსვდა მთელი საქართველო.

იყო ხალხი, იყო თავადებმა. ვამბდაობა და ნსტულობა, არ იყო იარაღი და ტყევა-წამალი. საქართველოში მაშინ რუსებს ყადდათ ყველა იარაღი ვარისი ნაწილები. ე. ი. ვეხობი, ცხენისანი, არტილერია, ავიაკი და ვეცენსინება. ქართველები ამას კერავდ ხედავენდ—მაინც აჯანყებულნი.

ყველა საბჭოთა მოქმედების დროს დასახელი მიზნის მისაღწევად საყოველთაოდ ცნობილი ორი ფაქტორია: მთლიანდობა და ის სწრავე, ჭიკაშვილის 24 საათით აღრე, საბედისწერო გამოსული ხელობნი ვაწმეხულ იქნა

ენ მსავსე პროვოკაციებს უნდა ვეცვი და ყოველი ემიგრანტე ეტყეს ექმუ დაუვაინეთ. მავარამ ერთი არ უნდა დაეჯიფეხენ: ყველა ჩამოთლებული ფაქტები უტყდურეს სახმზობი-საკენ მოვიყვიოდნენ. მტერი უთუოდ ცემობის ის ეველ ურცადება არა მხოლოდ ჩინი არა სოლიდარობით შეფერხებულ საქმიანობას, ის ვერ ურცადება საერთოდ ემიგრაციის არსებობას და მასში „ქუშმარტ ქართველების“ ვაჩენით ცდილობს პოლიტიკურ ნებარბოლოცა ის ვზით მის საბოლოო მოსაზობა-ვანდალუტების.

ბატონებო, დროა ჩაუფიქრებლთ ამ სინამდვილეს. დროა მტერის ოინებს ჩენნი წმინდა მოვაკლებმა დაუპირდაპირით, კეთლ სურვილებში უნდა ვადიყ ვარეკემოზნას ვეტილ საქმეზე ვადავიდეთ. მიეხმობთ ავგოსტოს მუწერს დღებში მთელი ერისა და მის წამებულ შევილების მიერ მიცეული ეროსოფლების ეარვ მაგალიტის და დავზოგოთ მშობელი ერის ვაგანსებელი ცემობები იმ საბრძოლღობისაგან, რასაც ჩვენ მას დღევანდელ ურთიერთობის შინაგით ეტყახებთ.

ამ რწმენით, ამ გულწრფელი ნახზარბებით, მიეხმობათ ამ დიდი ერცხელ გლოვის დღეს ჩენნი ვონება მშობელი მონახე უხადე ზენულ უტყნობ სამარტობისაგან, სადაც ავგოსტოში შემეხებოლი ჩენნი მომძერი ვანისხელები, ქება-იღებლები მოვიგონებთ მამულისათვის ენ ვეადლებული ვმირები და მდღობა ვედენვით თბო, აფამიანის უტყირფასეს ვანძის—საკუთარი სოცლებას— ერის სასმხეებლობურ მტერისათვის თვის.

დიდება და საუკუნო ხსენება ვმირებს. დიდება საქართველოს!

მკითხველ კამიზი. (1887-1961)

ამბიკომული პარის მიმხრობა.

სექტემბრის 23-ს, ნიუ-იორკში შეიღოთან და სიმბინიონის მოსატიფი უფსილო მთოლოდ- ნოდარ ვარდაცოლა ერთეობს რამიზილო.

ჩვენის ხალხის ბედი იყო, ის რომ ამ საკითხს შე- ცხებდა და ქვეყნის და ბედის უსმართლო- ნაზე დანივება დალაპარაკ, მაშინ შედგებულ- ია განმტკიცდა: თვალში უბრალოდ მდებარე, მისი ხმა ითხოვს მოზიდან ისმება, ეს იყო ვა- მწარებელი ქართველის გოდება და თავის ბრალდებში, საყვედურებში არავის ინდობ- იდა და ბედს და უსმართლობას წყველ-კრუ- ლვას უთვლიდა, გულგატეხილი იყო და რის სადებ გაბიოვი, ან წიგნივე პოლტიკურ, სო- ციალურ, ეროვნულ სამართლიანობაზე, განა- თლებულ ქვეყნების მორალურ პრინციპებზე და საერთაშორისო სამართალზე რამეს წაიჭი- თხვავდა ვამწარებელი ხელს ჩაიჭენედა და მწა- რედ გაილიბებდა.

ნიუ-იორკ ტაიმსი, ნოემბრის 11-ს. საბინიონის ანტიონ ბრუნივლის მიერ ფინიცი- გავიდე წარდგენილ ნორის და 1939 წელს შო- რის დიდი მსავაგება. მისი აზრით „1939 წ. საქტემბრის და იტკომბრში სტალინმა და მილოტარმა მრავალი მოთხილვება წარუ- დინეს ლაკვისა, ლტახს, ესტონის და ფი- ნისის, საბჭოთა კავშირის იმ დროინდელი დი- კტატორისათვის აუცილებელი იყო, რათა ამ ქვეყნების მიკითხვის მიხედვით მათზე ბაზებზე, მათი საბჭოთა კავშირის თავდაცვისათვის. ლატვია, ლიტვა და ესტონია იძულებულნი იყვნენ დამორჩილებოდნენ სტალინის სურე- ზის, რადგან ასეთი იყო მეორე ძლიერი ქვე- ყნის დიკტატორის — კრემლის სურვილი. ფინმემა უარეყვეს წყრობის მოთხოვნლება და როდესაც რუსეთმა საბჭოდრო შეტევა და- იწყო, ისეთი მედგარი ბრძოლი უშასხვა იწე- ნებო და ისე სახელდო, რომ ლტახს დამო- უბედულეო.

მა-5 გრ. ახლუაქეს სიტყვა. (დასაწყისი იხ. მესამე გვერტზე). რის შემდეგაც აჯანყების გამარჯვების წინსი- აღარ დაჩარა, რა მოჰყვა ამას ყველამ იქის. პრევი ვნახე დაპირალი, ყვა-ყორნებს ცომა- ბრე ყწადა იჩჩავს ადგომა მაგარმ ველარა ღებე- ბალი. ცილ ფრთას მიწაზე მითარეცს, ცალითაც ე- ლარა ღებებო. ვამქ დიდა თქვენსა ყვაებო, რა ღღეს ჩამბ- გვეთ ხელდა, თორც ნაიაველი ძვექს ბუმბულის ვაშლი- ლს, გაფხვრისი ვედა. მეორეთ იცხიდა ვივა-ფშვივალი, რომ ცო- ცხალი ყოფილიყო. 1924 წლის აჯანყება იყო ცდა, საქართვე- ლის საკუთარი ძალით განთავისუფლების და მას დიდი მსხვერპლი მოჰყვა. საფრანგეთის გამორჩენილი მჭერალი თონორ- ღებ ხალხს ამბობს: „ნათვის შორის ყველა ზე უდიდეს მოსავალს ის თვისი იძლევა, რო- მიელიც დათესილია ადამიანთა სისილით მი- რაყულ მიწებზეა“.

განსვენებული მეტად განათლებული კაცი იყო. რა როგორც ასეთი პრაბოდების ვერბო- სარბივების არ იხილავდა, არამედ ვართობი- დობდა. ჩვენმა ხალხმა ძველთაგან იციდა და მას შეგნებულ ჰქონდა, რომ ცხოვრებისათვის საუკეთესო იარაღი განათლებაა, ამბობდ ერეთები უწილწარფოდა განათლებისაკენ ეს იყო ამ შეუდარებელი იარაღი იარაღდებო- იდა გრისა და ხალხის სამსახურის გასაყვედა. განსვენებული ვერ ბათონის ვინმეზაზმა იყო. იქნაღ ქუთაისის გარდაყვეს და იქ და- ამთავა კლასიკური გიმნაზია, მისი მოწოდ- იობის დროს მოხდა 1905 წლის რევოლუცია, რომლის შემდეგ მან აეყოირო მონაწილეობა მი- ბო, როგორც სოც. დემ. პარტიის წევრმა და პოლიციასთან დაჯარის ნაწილებთან შეტ- კებაში დახმავდა. შემდეგ მან სწავლა განაერ- ზო პეტერბურგის უნივერსიტეტში და დამა- თავა აგრანობილი დარგა. ის დანინშა- ლობის აგრანობილი ტემინხანშერაში. ამ შემ- ბრის მას 1917 წლის რევოლუციამ და და- ბრუნდა სამშობლოში. ჩვენი დამოუკიდებლო- ბის დროს ის იყო სხვა და სხვა სასაქონისმე- ბილი თანამდროისაზე მიწოდებულების სამი- ნისტროს უწევბაში. საქართველოს თვალცი- მის შემდეგ კი აქტიურად მუშაობდა არალო- ლურ ორგანიზაციებში, მაგარმ მაღლ დატევე მეს 1922 წელს, სტეფიბთან ერთად უსიოეთის გადმოგვათახლეს. შემდეგ ის ცხოვრობდა პრა- ვაში, სადაც მან დაამთავრა იურიდიული ფა- კულტეტი. იქნაღ ველო ვადგინასხლა და ბე- რდნობდა და აქ დაპყო მეორე სოფელით იმის დანივებებად. უქანსკელ წლებში ცხოვ- რობდა ავსტრიაში—ზალცბურგში. 1945 წ. როდესაც განთავისუფლებული ტერიტორიებ- ზე ქაიში დაბრუნდა, რიკა რუსეთის თავისუ- ფლად დანაერობდნენ ევროპაში და მათი წაილიდან გამოსულ ანტიკომუნისტებზე თავ- ვესუფლად ნაღირდნენ, ამ დროს ერთეო- ბის შემოვიარ მფარვიდა. პატრონი და მამობრივ მზრუნველად მოველნა ავსტრიაში ზინხინულ უსალოკარო და ფულგმა აყროლ ქართველებმა. ბერეს ვერ კიდე ცოცხლოდ ამოსვს მისი თავდადებული და თავდაუზო- ველი ქმაგობა.

ნიუ-იორკ ტაიმსი, ნოემბრის 11-ს. საბინიონის ანტიონ ბრუნივლის მიერ ფინიცი- გავიდე წარდგენილ ნორის და 1939 წელს შო- რის დიდი მსავაგება. მისი აზრით „1939 წ. საქტემბრის და იტკომბრში სტალინმა და მილოტარმა მრავალი მოთხილვება წარუ- დინეს ლაკვისა, ლტახს, ესტონის და ფი- ნისის, საბჭოთა კავშირის იმ დროინდელი დი- კტატორისათვის აუცილებელი იყო, რათა ამ ქვეყნების მიკითხვის მიხედვით მათზე ბაზებზე, მათი საბჭოთა კავშირის თავდაცვისათვის. ლატვია, ლიტვა და ესტონია იძულებულნი იყვნენ დამორჩილებოდნენ სტალინის სურე- ზის, რადგან ასეთი იყო მეორე ძლიერი ქვე- ყნის დიკტატორის — კრემლის სურვილი. ფინმემა უარეყვეს წყრობის მოთხოვნლება და როდესაც რუსეთმა საბჭოდრო შეტევა და- იწყო, ისეთი მედგარი ბრძოლი უშასხვა იწე- ნებო და ისე სახელდო, რომ ლტახს დამო- უბედულეო.

განსვენებული მეტად განათლებული კაცი იყო. რა როგორც ასეთი პრაბოდების ვერბო- სარბივების არ იხილავდა, არამედ ვართობი- დობდა. ჩვენმა ხალხმა ძველთაგან იციდა და მას შეგნებულ ჰქონდა, რომ ცხოვრებისათვის საუკეთესო იარაღი განათლებაა, ამბობდ ერეთები უწილწარფოდა განათლებისაკენ ეს იყო ამ შეუდარებელი იარაღი იარაღდებო- იდა გრისა და ხალხის სამსახურის გასაყვედა. განსვენებული ვერ ბათონის ვინმეზაზმა იყო. იქნაღ ქუთაისის გარდაყვეს და იქ და- ამთავა კლასიკური გიმნაზია, მისი მოწოდ- იობის დროს მოხდა 1905 წლის რევოლუცია, რომლის შემდეგ მან აეყოირო მონაწილეობა მი- ბო, როგორც სოც. დემ. პარტიის წევრმა და პოლიციასთან დაჯარის ნაწილებთან შეტ- კებაში დახმავდა. შემდეგ მან სწავლა განაერ- ზო პეტერბურგის უნივერსიტეტში და დამა- თავა აგრანობილი დარგა. ის დანინშა- ლობის აგრანობილი ტემინხანშერაში. ამ შემ- ბრის მას 1917 წლის რევოლუციამ და და- ბრუნდა სამშობლოში. ჩვენი დამოუკიდებლო- ბის დროს ის იყო სხვა და სხვა სასაქონისმე- ბილი თანამდროისაზე მიწოდებულების სამი- ნისტროს უწევბაში. საქართველოს თვალცი- მის შემდეგ კი აქტიურად მუშაობდა არალო- ლურ ორგანიზაციებში, მაგარმ მაღლ დატევე მეს 1922 წელს, სტეფიბთან ერთად უსიოეთის გადმოგვათახლეს. შემდეგ ის ცხოვრობდა პრა- ვაში, სადაც მან დაამთავრა იურიდიული ფა- კულტეტი. იქნაღ ველო ვადგინასხლა და ბე- რდნობდა და აქ დაპყო მეორე სოფელით იმის დანივებებად. უქანსკელ წლებში ცხოვ- რობდა ავსტრიაში—ზალცბურგში. 1945 წ. როდესაც განთავისუფლებული ტერიტორიებ- ზე ქაიში დაბრუნდა, რიკა რუსეთის თავისუ- ფლად დანაერობდნენ ევროპაში და მათი წაილიდან გამოსულ ანტიკომუნისტებზე თავ- ვესუფლად ნაღირდნენ, ამ დროს ერთეო- ბის შემოვიარ მფარვიდა. პატრონი და მამობრივ მზრუნველად მოველნა ავსტრიაში ზინხინულ უსალოკარო და ფულგმა აყროლ ქართველებმა. ბერეს ვერ კიდე ცოცხლოდ ამოსვს მისი თავდადებული და თავდაუზო- ველი ქმაგობა.

დ. 3. ბატონი რედაქტორი! უმორჩილესად ვთხოვთ ნება მოგვცეთ თქვე- ნი განვიხილო სასურველი მალაშა ვამოუკ- ხალით ყველას, ვინცინიაშობა ამ წერილობით გაიზარა ჩვენი მწუხარება და თანაგრძობა ვამოვიცხლად მფარვასი მამისა და სიმამრის ერთეობს რამიშიოქლის გარდაცვალების ვამო- ელისხანედ და ნიკო თოფურია.

საკაჭუთო მასალები უნდა გამოიგზავნოს შემდეგი მისამართით: Mr. R. Djakeli 561 W. 141 St., N. Y. C. ამავე მისამართით უნდა გამოიგზავნოს შემოწერილებები. EDITORIAL BOARD: Dr. G. Gvabiani, G. Lolu, G. Zaldastani, W. Svangulia, EDITOR IN CHIEF: D. Sindikeli. PUBLISHER: Georgian National Alliance, 40 E. 65 St., N. Y. C.